

Экономиканы отандық өндіріс еңселендіреді

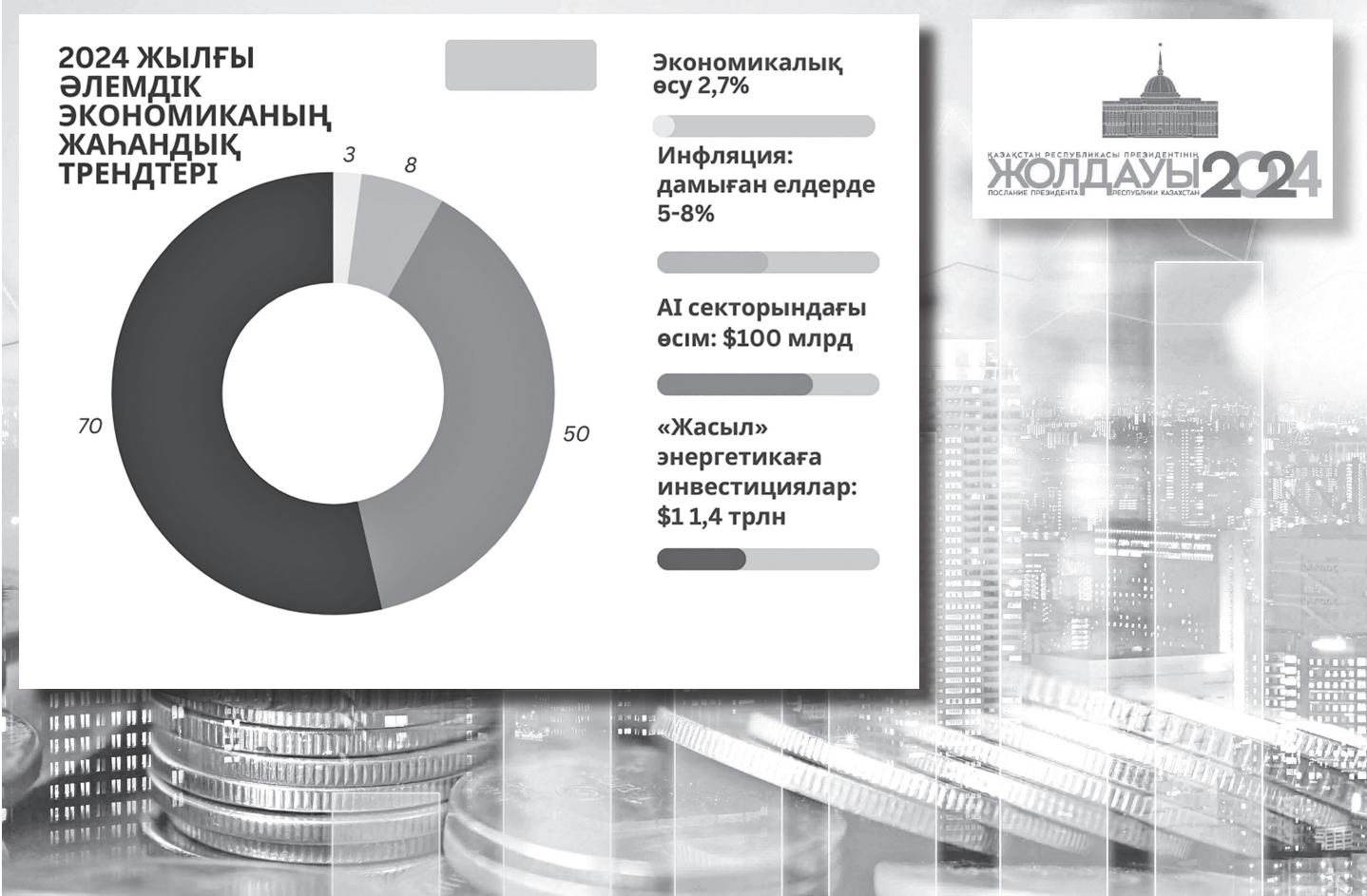
2024 жылы Қазақстанның экономикалық күн тәртібі Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың жыл сайынғы Жолдауында баяндалған өршіл мақсаттар мен міндеттер шеңберінде өрістеп келеді. Мемлекет басшысы айқындаған негізгі басым бағыттар экономикалық өсудің, әлеуметтік саясаттың, инфрақұрылымдық жобалардың және орнықты дамудың әртүрлі салалық аспектілерін қамтиды. Халықтың табысын арттыруға, экономиканы әртараптандыруға және шикізаттық емес секторларды дамытуға баса назар аударылғанын атап өткен маңызды. Бұл бүгін, әсіресе, жаһандық өзгерістер жағдайында өзекті бола түсуде. Токталайық...

Ерқанат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Бағыт мен бағдар
Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Әділетті Қазақстан: заң мен тәртіп, экономикалық өсім, қоғамдық оптимизм» атты Жолдауында әлеуметтік саясаттың жаңа бағыттарын атады.

«Әлеуметтік тұрғыдан осал азаматтарға қолдау көрсету – өте маңызды міндет. Сондықтан, мемлекет әлеуметтік шығыстарды біртіндеп ұлғайтып жатыр. Қазір бюджеттің жартысынан көбі әлеуметтік салаға жұмсалады. Балалы отбасыларды қолдау үшін сәби күтіміне өтем ақы төлеу мерзімі бір жылдан бір жарым жылға дейін ұзарды.

Зиянды еңбек жағдайында жұмыс істейтін азаматтарға биылдан бастап арнайы төлемдер беріліп жатыр. «Ұлттық қор – балаларға» ауқымды жобасы іске қосылды. 7 миллион баланың сеспшотына Ұлттық қордың табысынан жалпы сомасы 300 миллиардтан астам теңге аударылды. Дегенмен, қазір мемлекет тарапынан қолдау көрсетілген кезде азаматтардың нақты табысы ескерілмей жатқанын мойындау қажет. Басқаша айтсақ, әлеуметтік қолдауға мүлде мұқтаж емес ауқатты отбасылар

да мемлекеттен көмек алады», – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Жаһан назарындағы трендтер
Қазіргі әлемдік экономика барлық елдерге әсер ететін бірқатар жаһандық сын-қатерлерге тап болды. Оның қатарында COVID-19 пандемиясының салдары, геосаяси тұрақсыздық, инфляцияның өсуі және «жасыл» трансформацияға ұмтылу бар. Мұндай жағдайда бірқатар елдер «жаңа өмірге» бейімделуге ұмтылып, өздерінің экономикалық стратегияларын қайта қарастырады.

Бірнешеуіне тоқталайық. Бірінші, әлемдік экономика қарқынының бәсеңдеуі. Дүниежүзілік банктің болжамы бойынша 2024 жылы әлемдік экономикалық

өсім былтыр 3%-ға жетіп жығылғаннан кейін 2,7%-ға дейін баяулайды. Негізгі себеп дамыған елдердегі жоғары пайыздық мөлшерлеме және дамушы нарықтарға инвестиция көлемінің күрт төмендеуі. АҚШ, Қытай және Еуроодақ жаһандық өсудің негізгі локомотивтері болып қала береді. Екінші, инфляция және жоғары пайыздық мөлшерлеме. АҚШ-та инфляция 2022 жылы 8%-ға, ал ЕО-да 10%-ға жетті, бұл жаһандық орталық банктерді пайыздық мөлшерлемені көтеруге мәжбүр етті. Нәтижесінде қарыз қаражаты қымбаттады, бұл инвестициялық белсенділік пен жаһандық сұранысқа теріс әсер етті. Қазақстан да осы трендтің әсер етуі аямағында болды: 2023 жылы елдегі инфляция 12%-ды құрады, бұл ақша-кредит

саясатының қатаңдауына әкелді. Үшінші, әртараптандыру және жасыл экономика. Әлемдік экономиканың тұрақтылығы «жасыл» технологияларға көшуге байланысты. Бұл климаттың өзгеруімен күресуге және энергетикалық қауіпсіздікке деген ұмтылысқа байланысты. ЕО, Қытай және АҚШ елдері баламалы энергия көздеріне, сондай-ақ, көмірқышқыл газын азайту технологияларына белсенді инвестиция салуда. Қазақстан көмірсутектердің қомақты қорына ие бола отырып, «жасыл» энергетиканы дамыта отырып, шикізат экспортына тәуелділікті төмендетуге ұмтылады. Елде күн және жел электр станциялары белсенді түрде салынууда.

➤ 3-бет

• РЕСМИ

Көлікті eGov.kz-тен тексере аласыз

Енді еліміздің азаматтары автокөлік сатып алмас бұрын ол туралы ақпаратты тексере алады. Бұл қызмет eGov.kz порталында қолжетімді. «Авто тарихы» қызметі проблемалардың алдын алуда және барлық мәселені нақтылауға көмегі мол.

Сатып алмақшы көліктің тарихын тексеру үшін көліктің иесінен машинаның мемлекеттік нөмірін және техникалық паспортының нөмірін сұратып алу керек.

Кейін «Авто тарихы» сервисі келесі бірқатар ақпаратты көрсетеді.

Атап айтсақ, автомобиль маркасының атауы және шығарылған жылы, қозғалтқыштың көлемі, шанақтың түсі және қосымша орнатылған жабдықтың болуы, Қазақстан Республикасы аумағында автокөлікті алғашқы тіркеу күні, иелері туралы дербес деректерді көрсетпей, автокөлікті қайта тіркеу күндері бар алдыңғы иелердің жалпы саны, көлік құралына кепілдің немесе мүлік жауапкершілігінің болуы.

Алдымен eGov.kz порталына кіріп, «Авто тарихы» сервисіне өткеннен кейін машинаның мемлекеттік нөмірін (МТНБ) және көлік құралын тіркеу туралы куәліктің (ККТК) нөмірін енгізу қажет.

Осылайша, өзіңізге қажетті деректермен толық таныса аласыз. Әрі қарай қандай шешім қабылдау өз еркіңізде.

Өз тілшімізден

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАН!

Облыстық «Ortalyq Qazaqstan» газетіне 2025 жылға жазылу науқаны басталды. Газетке жазылуды «Қазпошта» АҚ пошта байланысының барлық бөлімшелерінде, сондай-ақ, Ермеков көшесі, 33 үй, 8-қабат мекенжайы бойынша редакцияда ресімдеуге болады

Санаттар	«Қазпошта» АҚ каталогы бойынша / ҚАЛА (теңге)	
Кәсіпорындар мен ұйымдар үшін	6 ай	10447,44
	12 айға	20894,88
Жеке жазылушылар үшін	6 айға	3386,60
	12 айға	6773,20
«Қазпошта» АҚ каталогы бойынша / АУДАН /АУЫЛ (теңге)		
Кәсіпорындар мен ұйымдар үшін	6 айға	5882,60
	12 айға	11765,20
Жеке жазылушылар үшін	6 айға	3074,60
	12 айға	6149,20
Жеткізусіз	12 айға	4116

Анықтама телефоны:
41-26-85, 8-702-638-56-85,
8-705-902-04-05.
E-mail: ot.del.pochtovyy@bk.ru

• БӘРЕКЕЛДІ!

Арқа жусаны алты құрлықты мойындатты

Дәрілік заттар химиясының Халықаралық қоғамы Қарағандыға қоныс аударады. Өйткені, оның президенті болып жерлесіміз, академик, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, «Фитохимия» ғылыми-өндірістік орталығының бас директоры Серғазы Әдеkenов сайланды. Бір сөзбен айтқанда, Арқаның жусаны мен қазақтың академигі әлем фармацевтерін мойындатты.

Ерсін МҰСАБЕК,
«Ortalyq Qazaqstan»

Иә, жуырда ғана Италияның Неаполь қаласында аталмыш қоғамның ұйымдастыруымен өткен Халықаралық XXV ғылыми конференцияға әлемнің 17 елінен қатысқан 125 ғалым Халықаралық қазақ президенттігіне ұсынылған қазақ академигі Серғазы Мыңжасарұлының кандидатурасын бір ауыздан қолдаған екен. Бұл дегеніміз – Қазақстанның дәрі өндірісі мен фармакология саласындағы әлеуетіне көрсетілген сенім мен құрмет.

– Бұл – менің ғана абыройым емес, Қазақстанның фармацевтикалық өндірісінің беделі. Халықаралық деңгейдегі мәртебелі ұйымның тізгінін ұстау мен үшін де, ел үшін де «жіліктің майлы басындай» мансап қана емес. Ол – еліміздің дәрі өндірісі саласы үшін технологиялық жаңғыру және инвестициялық мүмкіндік. Яғни, отандық дәрі өндірісінің әлеуеті бұрынғыдан да арта түседі, – дейді академик Серғазы Мыңжасарұлы.

Сондай-ақ, ол Неаполь конференциясында Қазақстанның эндемика-

лық өсімдіктерінен алынатын бірегей дәрілік перпараттар жөнінде ағылшын тілінде баяндама жасады. Баяндамадан соң құрамында Джованни Аппендино (Италия), Джерон Дикшпат (Германия), Павел Драшар (Чехия), Ясек Моржички (Польша), Оразио Таглателла-Скафати (Италия), Икуро Абе (Жапония), Дин Гуо (Қытай), Мирослав Стрнад (Чехия), Серғазы Әдеkenов (Қазақстан), Агнешка Войтклевич (Польша) сынды әлемге әйгілі ғалымдар бар Халықаралық қоғамның атқарушы органы Қазақстан өсімдіктерінің дәрілік қасиетіне зор мән беріп, біздегі дәрі-дәрмек өндірісіне зор қызығушылық танытқан. Қытайлық про-

Мәселен, Испанияның Кадис университетінің профессоры Антонио Сала Пералта Қазақстан өсімдіктерінен алынатын паразиттерге қарсы қоспалар белсенділігіне ерекше мән берсе, Францияның Шампань-Арденн Реймс университетінің профессоры Георгс Массиот қазақстандық «Арглабин» препаратын Еуропа нарығына шығару жөнінде ұсыныс білдіріпті. Ал, Италияның жаңа технологиялар, энергетика және тұрақты экономикалық даму жөніндегі ұлттық агенттігінің докторы Франческо Пенара Қазақстанда өсетін көк сағыз өсімдігінің қасиетіне қызығушылық танытқан. Қытайлық про-

фессор Рен Тан (Нанкин университеті) қазақстандық эндемикалық өсімдіктерден алынған нейропротекторлық алкалоидтарға байланысты бірігіп жұмыс жасауды ұсынса, Мажарстандағы Сегед университетінің профессоры Жолт Сакони қатерлі ісікке қарсы белсенділігі бар субстанцияларды жасау үшін Қазақстан эндемикалық өсімдіктерінен алынатын дәрілік заттар негізінде стереоселективті синтездер жүргізу бойынша ұтымды ұсынысымен бөлісті.

Қазақстан үшін осынша тиімділігімен ерекшеленген Халықаралық конференция барысында академик Серғазы Әдеkenов Италияның INDENA фармацевтикалық компаниясының өкілдері Лука Сеналди, Пиетро Аллергини, Лука Пагнимен қазақстандық шикізатынан фитопрепараттардың бірлескен өндірісін ұйымдастыру жөнінде келіссөздер жүргізді.

Сонымен, Арқаның қызыл жусаны мен кешегі Ебіней Бөкетовтің төл шәкірті, академик Серғазы Мыңжасарұлы әлемдік деңгейде мойындалып, дәрілік заттар химиясының Халықаралық қоғамы Қарағандыға қоныс аударып жатыр. Ендігі жерде тың жобалардың тынысы ашылып, отандық дәрі өндірісі орасан игілік, қомақты инвестицияға кенелетін болады.

СУРЕТТЕ: академик **С.ӘДЕКЕ-НОВ** – Халықаралық қоғамның Бас хатшысы, профессор **П.ДРАШАР** (Чехия) және XXV алықаралық ғылыми конференцияның ұйымдастыру комитетінің төрағасы, профессор **О.СКАФАТИМЕН** (Италия) бірге.

Сурет кейіпкердің мұрағатынан